

Saksframlegg

Tilstandsrapport for Indre Østfold barneverntjeneste 2025

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Bodhild Karlsen Lang		26/6498

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
033/26	Livsløpsutvalget	PS	10.09.2026
	Formannskapet	PS	
	Kommunestyret	PS	

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Rapporten tas til etterretning.

Bakgrunn og saksopplysninger:

Formålet med tilstandsrapporten er å gi kommunestyret innsikt i barnevernstjenestens tilstand, utvikling og utfordringer. Rapporten skal bidra til åpenhet, dialog og bevisste prioriteringer, og gi et grunnlag for videre utvikling av tjenestene. Tallgrunnlaget er i hovedsak hentet fra SSBs KOSTRA-rapportering, Bufdirs kommunebarometer og tjenestens egne styringsdata.

Tilstandsrapporten for 2025 viser at barnevernstjenesten i Indre Østfold i all hovedsak leverer forsvarlige tjenester. Samtidig vil det i en tjeneste der mennesker arbeider med mennesker, og hvor komplekse faglige vurderinger og skjønn inngår som en sentral del av arbeidet, alltid være en risiko for feil og svikt. En viktig del av kvalitetsarbeidet er derfor å identifisere slike hendelser, lære av dem og bruke erfaringene til å forbedre praksis.

Tjenesten har en stabil og kompetent ansattgruppe, med lav turnover og en erfaren ledergruppe. Det er etablert strukturer for faglig veiledning, internkontroll, risikovurderinger og kvalitetssikring av saker. Tjenesten har samtidig et høyt aktivitetsnivå og arbeider med mange alvorlige og komplekse saker, ofte der barn og familier har behov for langvarig, koordinert og omfattende oppfølging.

Indre Østfold har flere levekårsutfordringer som er en faktor som kan bidra til et høyt behov for barnevernstjenester. Kommunen har blant annet en høyere andel barn i familier med vedvarende lavinntekt, barn av enslige forsørgere og unge som står utenfor arbeid,

utdanning eller opplæring enn landet samlet. Andelen barn med tiltak fra barnevernet er også høyere enn landsgjennomsnittet. Slike forhold gir ikke i seg selv grunnlag for barnevernstiltak, men når belastninger knyttet til økonomi, psykisk helse, bolig, nettverk og barns egne utfordringer opptrer samtidig, kan familiens omsorgs- og mestringsevne bli redusert.

I 2025 behandlet tjenesten 848 bekymringsmeldinger. Dette er en nedgang fra 919 meldinger i 2024, men aktivitetsnivået vurderes fortsatt som høyt. Nær halvparten av meldingene førte til undersøkelse, og en betydelig andel gjaldt barn som allerede var under oppfølging. Dette understreker at tjenesten i stor grad arbeider med familier der bekymringsbildet er alvorlig og sammensatt. Tjenesten har god måloppnåelse når det gjelder behandling av meldinger og undersøkelser innen lovpålagte frister. Det er samtidig grunn til særlig oppmerksomhet rundt utviklingen i hvem som melder bekymring. Antallet meldinger fra barnehagene gikk ned fra 38 i 2024 til 14 i 2025, og meldingene fra skolene gikk ned fra 124 til 89. Samtidig økte antallet meldinger fra politiet fra 164 til 210. Nedgangen i meldinger fra barnehager og skoler gir grunn til å styrke det systematiske samarbeidet med kommunens oppvekstarenaer, slik at barn som strever identifiseres tidlig og får riktig hjelp. Barnevernstjenesten vil derfor systematisere opplæring om meldeplikt og samarbeid med aktuelle tjenester i 2026.

Oppfølgingen av barn i fosterhjem har fortsatt å utvikle seg positivt. Tidligere avvik knyttet til fosterhjemsoppfølging er lukket, og interne registreringer viser at 95,7 prosent av de lovpålagte fosterhjemsbesøkene ble gjennomført i 2025. Tjenesten har også innført årlige evalueringer av fosterhjems plasseringer og styrket planarbeidet for barn, foreldre og fosterfamilier. Samtidig er tilgangen på egnede fosterhjem en betydelig utfordring, både nasjonalt og lokalt. Indre Østfold har fortsatt en relativt lav andel plasseringer i familie- og nettverksfosterhjem. Satsingen på familieråd er derfor videreført. Det ble gjennomført 42 familieråd i 2025, mot 33 i 2024. Arbeidsformen bidrar til økt medvirkning og mobilisering av nettverk, selv om den foreløpig i begrenset grad har ført til flere nettverks plasseringer.

Tjenesten har gjennomført flere viktige tiltak for faglig utvikling og kvalitetssikring. Eget tilsyn med undersøkelsesarbeidet viser ingen systemisk svikt, og den andre egenkontrollen i 2025 dokumenterte forbedringer i blant annet vurderinger av barnets beste og tidspunktet for oppstart av undersøkelser. Videre utviklingsområder er mer differensiert undersøkelsesarbeid og ytterligere styrking av barns medvirkning. Tjenesten har også deltatt i et læringsnettverk om samvæsvurderinger og revidert maler, prosedyrer og arbeidsprosesser på området.

Barnevernstjenesten har en positiv utvikling i stabiliteten i ansattgruppen. Frivillig turnover var 4,65 prosent i 2025, på samme lave nivå som i 2024. Dette bidrar til å beholde erfaring og kompetanse, og gir bedre kontinuitet for barn og familier. Sykefraværet er imidlertid fortsatt høyt, selv om det ble redusert fra 15,63 prosent i 2024 til 13,05 prosent i 2025. Høyt fravær påvirker kontinuiteten i oppfølgingen, øker behovet for innleie av konsulenter og kan føre til at ledere og fagledere må bruke mer tid i operativ drift. Dette reduserer kapasiteten til faglig ledelse, internkontroll og langsiktig utviklingsarbeid. Arbeidet med nærvær, arbeidsmiljø og tilrettelegging vil derfor være et prioritert område også fremover.

Den økonomiske situasjonen i barnevernet er krevende. Barnevernstjenesten avsluttet 2025 med et merforbruk på om lag 6 millioner kroner, til tross for at tjenesten gjennom året ble

tilført om lag 23 millioner kroner. Kostnadsutviklingen skyldes særlig behovet for statlige plasseringstiltak, fosterhjem, avlastning, juridisk bistand, innleie og kjøp av intensive hjelpetiltak. Et begrenset antall saker med svært omfattende behov gir store økonomiske utslag. De ti mest kostnadskrevende sakene utgjorde alene om lag 23 millioner kroner. Den økonomiske risikoen er betydelig og i stor grad knyttet til behov som ikke kan reduseres på kort sikt. Økte kommunale egenandeler ved statlige plasseringstiltak, nasjonal mangel på fosterhjem og høye kostnader ved institusjons- og beredskapshjemsplasseringer begrenser handlingsrommet. Samtidig må tjenesten ha tilstrekkelige ressurser til forebyggende og intensive tiltak i hjemmet, slik at mer inngripende tiltak kan forebygges der dette er mulig og til barnets beste.

Tjenesten har i 2025 gjennomført tiltak for bedre ressursutnyttelse, blant annet gjennomgang av kjøpte tiltak, ny rammeavtale og tettere økonomioppfølging. Arbeidet har bidratt til bedre styring, men har ikke vært tilstrekkelig til å eliminere den økonomiske ubalansen.

Aktuelle planer, vedtak og dokumenter:

- Rapport barnevern

Alternative løsningsmuligheter/politisk handlingsrom:

Rapporten tas til orientering.

Vurderinger knyttet til FNs bærekraftsmål:

Denne saken kan knyttes til FNs bærekraftsmål nr. 11 *Bærekraftige byer og samfunn*, og målsettingen om å «*bygge velfungerende, ansvarlige og inkluderende institusjoner på alle nivåer*» jf. FNs bærekraftsmål nr. 16 *Fred og rettferdighet*.

Kommunedirektørens vurderinger:

Oppsummert er Indre Østfold barnevernstjeneste en tjeneste med høy faglig bevissthet, kompetente medarbeidere og systematisk kvalitetsarbeid.

Tjenesten har oppnådd positive resultater innen blant annet fosterhjemsoppfølging, behandling av meldinger og undersøkelser, stabilitet i medarbeidergruppen og utvikling av hjelpetiltak. Samtidig står tjenesten overfor et krevende utfordringsbilde knyttet til høyt sykefravær, økonomisk ubalanse, fosterhjemsangel og behovet for bedre samordning med andre tjenester. Tjenesten vil videreføre arbeidet med kvalitet, medvirkning, tidlig innsats, målrettede hjelpetiltak og bærekraftig ressursbruk, slik at barn og unge i Indre Østfold får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid.

Barnevernstjenesten har over flere år arbeidet systematisk med å utvikle en stabil, kompetent og robust tjeneste. Organisering, ledelsesstruktur og faglige systemer er utviklet med mål om at tjenesten skal kunne opprettholde kvalitet og forsvarlig drift også ved fravær og endringer i organisasjonen. Grunnbemanningen vurderes i utgangspunktet som tilstrekkelig sett opp mot dagens oppgaver og behov. Dersom sykefraværet reduseres, vil

INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

dette gi bedre forutsetninger for kontinuitet, faglig utvikling og videre forbedring av tjenestene. Dette er særlig viktig i en kommune med levekårsutfordringer og et vedvarende høyt behov for barnevernstjenester.

En sentral prioritering fremover vil være å sikre en bærekraftig balanse mellom tidlig og omfattende hjelp til barn som bor hjemme og nødvendige tiltak for barn som ikke kan bo sammen med foreldrene. Tjenesten vil videreutvikle egne og tilgjengelige hjelpetiltak, slik at barn og familier får tilstrekkelig og tilpasset hjelp på et tidlig tidspunkt. Samtidig må det tas høyde for at enkelte barn, til tross for omfattende forebyggende innsats, vil ha behov for fosterhjem eller institusjon.

Den økonomiske utviklingen representerer en betydelig usikkerhet fremover. Høye og i stor grad behovsstyrte kostnader til plasseringstiltak, økte kommunale egenandeler og et høyt behov for barnevernstjenester gjør økonomien sårbar. Samtidig kan reduserte økonomiske rammer begrense muligheten til å opprettholde og videreutvikle forebyggende og intensive tiltak. Det vil derfor være nødvendig å videreføre en tett økonomistyring og gjøre tydelige prioriteringer, samtidig som tjenesten må ha tilstrekkelig handlingsrom til å sette inn tiltak som kan forebygge mer omfattende hjelpebehov. Ytterligere reduksjoner i de økonomiske rammene vil kunne utfordre dette handlingsrommet og innebærer en risiko for tjenestens mulighet til å opprettholde ønsket kvalitet og kapasitet over tid.